T077 BL VII (14) 1442 Căn Bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Tỳ Nại Da Q14

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 14

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA

QUYEÅN 14

Hoïc Xöù Thöù Taùm: KHOÂNG CAÊN CÖÙ VU BAÙNG (Tieáp Theo)

Ñöùc Baïc-giaø-phaïm nghe roài lieàn hoûi Thaät-löïc-töû: "Thaày coù nghe nhöõng lôøi noùi naøy khoâng?", ñaùp: "Ñöùc Baïc-giaø-phaïm, con coù nghe; Toâ- yeát-ña, con coù nghe". Phaät hoûi: "Thaät-löïc-töû, söï vieäc hö thaät nhö theá naøo?", ñaùp: "Theá Toân, thaät hö ñoái vôùi con chæ coù Phaät bieát ñöôïc". Phaät noùi: "Thaät-löïc-töû, trong luùc naøy thaày chôù noùi nhö vaäy, neân noùi roõ raøng, neáu thaät thì noùi laø thaät, neáu hö thì noùi laø hö". Thaät-löïc-töû noùi: "Ñöùc Baïc- giaø-phaïm, con khoâng töøng nhôù coù laøm vieäc naøy; Toâ-yeát-ña, con khoâng töøng nhôù". Luùc ñoù cuï thoï La-hoã-la ñöùng phía sau caàm quaït quaït cho Phaät lieàn baïch Phaät raèng: "Theá Toân, caàn gì phaûi hoûi Thaät-löïc-töû ñieàu naøy. Bí-soâ ni Höõu Nöõ ôû tröôùc Phaät noùi raèng: Thaät-löïc-töû ñaõ cuøng laøm haïnh xaáu, phaïm Ba-la-thò-ca. Hai ngöôøi anh cuõng ñaõ ra maët laøm chöùng noùi ñoù laø thaät". Phaät baûo La-hoã-la: "Nay Ta hoûi con, con cöù traû lôøi theo yù con. Naøy La-hoã-la, neáu coù moät Bí-soâ ni ñeán choã ta noùi raèng: Theá Toân, Thaùnh giaû La-hoã-la laøm vieäc phi phaùp, ñaõ cuøng con laøm haïnh baát tònh, phaïm Ba-la-thò-ca. Luùc ñoù hai Bí-soâ Höõu vaø Ñòa laøm chöùng noùi raèng: ñöùc Baïc-giaø-phaïm, ñoù laø söï thaät; Toâ-yeát-ña, ñoù laø söï thaät, ñuùng nhö lôøi Bí-soâ ni noùi, chuùng con ñaõ bieát tröôùc. Naøy La-hoã-la, ta nghe noùi nhö vaäy lieàn hoûi con: vieäc naøy hö thaät nhö theá naøo thì con seõ traû lôøi sao?". La-hoã- la ñaùp: "Theá Toân, neáu con nhôù thì noùi laø nhôù, neáu khoâng nhôù thì noùi laø khoâng nhôù". Phaät noùi: "Con thaät ngu si môùi noùi laø khoâng nhôù. Heøn chi Thaät-löïc-töû laø moät Bí-soâ thanh tònh thaät khoâng coù loãi maø noùi laø khoâng nhôù hay sao?". Luùc ñoù Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Thaät-löïc-töû thaät khoâng coù phaïm toäi. Caùc thaày neân bieát, Bí-soâ ni Höõu Nöõ töï noùi phaïm toäi caàn phaûi dieät taån, coøn hai Bí-soâ Höõu vaø Ñòa phaûi xeùt hoûi cho roõ: Thaày thaáy nhö theá naøo, thaày thaáy ôû choã naøo, do nhôn duyeân gì ñeán thaáy ñöôïc vieäc ñoù".

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 14

Theá Toân noùi roài lieàn vaøo thaát truï trong tòch ñònh, caùc Bí-soâ thaáy Phaät truï trong tòch ñònh lieàn nhôù lôøi Phaät daïy: Thaät-löïc-töû laø ngöôøi thanh tònh, Bí-soâ ni Höõu Nöõ töï noùi phaïm toäi neân dieät taån, hai Bí-soâ Höõu vaø Ñòa phaûi xeùt hoûi nhö treân. Sau khi gaïn hoûi, hai Bí-soâ thuù thaät raèng: "Naøy caùc cuï thoï, toâi khoâng thaáy Thaät-löïc-töû phaïm phaùp baát tònh haïnh, phaïm Ba-la-

thò-ca; chæ vì Thaät-löïc-töû lieân tieáp caû ba ngaøy phaân phoù cho chuùng toâi thöùc aên thoâ dôû, laøm cho khí löïc suy keùm bò naõo loaïn, chuùng toâi vì saân si muoán khuûng boá thaày aáy neân noùi nhö vaäy. Thaät söï cuï thoï Thaät-löïc-töû laø ngöôøi thanh tònh khoâng heà phaïm loãi, khoâng laøm haïnh baát tònh, khoâng phaïm Ba-la-thò-ca". Ñeán xeá chieàu Theá Toân xuaát ñònh ñeán trong chuùng Bí-soâ ngoài vaøo choã ngoài , caùc Bí-soâ lieàn baïch Phaät: "Theá Toân, chuùng con thaáy Theá Toân truï trong tòch ñònh lieàn nhôù lôøi Phaät daïy: Thaät-löïc-töû laø ngöôøi thanh tinh, Bí-soâ ni Höõu Nöõ töõ noùi phaïm toäi neân dieät taån, coøn hai Bí-soâ Höõu vaø Ñòa phaûi xeùt hoûi cho roõ... gioáng nhö ôû ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu khoâng phaïm Ba-la-thò-ca". Theá Toân nghe roài lieàn baûo caùc Bí-soâ: "Taïi sao hai ngöôøi ngu si kia chæ vì chuùt nhaân duyeân aên uoáng maø coá yù voïng ngöõ vu baùng vò Bí-soâ thanh tònh". Theá Toân lieàn noùi keä: "Neáu ngöôøi coá noùi doái Traùi ngöôïc vôùi söï thaät, Khoâng sôï khoå ñôøi sau, Khoâng aùc naøo khoâng laøm. Thaø nuoát hoøn saét noùng, Löûa döõ ñoát khaép thaân, Khoâng duøng mieäng phaù giôùi, AÂn côm cuûa Ñaøn na". Luùc ñoù trong hö khoâng chö thieân cuõng noùi keä: "Thaät Löïc vöôït ba coõi, Maø coøn bò vu baùng, Cho neân ngöôøi coù trí, Khoâng neân thích sanh töû, Phaûi neân chaùn ñoaøn thöïc, Khoå nhaát trong caùc khoå, Cuõng nhö aên thòt con, Taêng tröôûng caùc phieàn naõo". Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm caùc Bí-soâ laïi vaø hoûi hai Bí-soâ Höõu vaø Ñòa: "Hai thaày bieát Bí-soâ thanh tònh thaät khoâng phaïm toäi maø laïi duøng phaùp Ba-la-thò-ca khoâng caên cöù ñeå vu baùng phaûi khoâng?", ñaùp: "Thaät vaäy thöa Theá Toân". Theá Toân duøng ñuû lôøi quôû traùch hai Bí-soâ Höõu

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 14
198

vaø Ñòa: "Vieäc hai thaày ñaõ laøm laø sai traùi, khoâng phaûi haïnh thanh tònh, khoâng phaûi haïnh tuøy thuaän, laø vieäc khoâng neân laøm". Quôû traùch roài lieàn baûo caùc Bí-soâ: "Naøy caùc Bí-soâ, coù ba haïng ngöôøi chaéc chaén phaûi ñoïa vaøo nguïc Neâ-leâ: Moät laø haïng ngöôøi töï phaù giôùi, khuyeân ngöôøi khaùc phaù giôùi; hai laø haïng ngöôøi töï laøm haïnh baát tònh ñoái vôùi Bí-soâ thanh tònh duøng phaùp Ba-la-thò-ca khoâng caên cöù ñeå vu baùng; ba laø haïng ngöôøi khôûi kieán giaûi nhö vaày vaø noùi nhö vaày: Duïc laø tònh, duïc laø dieäu, duïc coù theå thoï duïng, duïc khoâng coù toäi loãi, ñoái tröôùc caûnh aùc duïc sanh aùi ñaém cuøng cöïc". Phaät lieàn noùi keä: "Ngöôøi naøo sanh trong ñôøi, Mieäng noùi lôøi dao kieám, Do lôøi noùi aùc naøy, Cheùm ngöôïc laïi töï thaân Neáu ngôïi khen keû aùc, Huûy baùng baäc Hieàn thieän, Do mieäng sanh toäi loãi, Chaéc chaén khoâng an vui. Cuõng nhö ngöôøi ñaùnh baïc, Tieàn cuûa maát, toäi nhoû. Ñoái vôùi baäc thanh tònh, Huûy baùng thaønh toäi lôùn. Traûi qua traêm ngaøn naêm, Ñoïa vaøo nguïc Baøo nhuïc. Laïi ôû trong nguïc naøy, Chòu khoå boán vaïn naêm. Neáu duøng taâm aùc noùi, Huûy baùng baäc Hieàn thieän, Do nghieäp duyeân aùc naøy, Seõ ñoïa vaøo ñòa nguïc". Theá Toân quôû traùch roài baûo caùc Bí-soâ: "Ta quaùn thaáy möôøi coâng ñöùc lôïi... gioáng nhö caùc giôùi treân, cho ñeán caâu nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy cho caùc ñeä töû Thanh vaên nhö sau: "Neáu laïi coù Bí-soâ oâm loøng saân haän

khoâng boû, coá yù duøng phaùp Ba-la-thò-ca khoâng caên cöù vu baùng cho Bí-soâ thanh tònh, muoán phaù hoaïi tònh haïnh cuûa vò aáy. Thôøi gian sau coù ngöôøi hoûi hay khoâng coù ngöôøi hoûi, bieát vieäc naøy laø vu baùng khoâng caên cöù, do Bí-soâ kia saân haän neân noùi nhö vaäy thì phaïm Taêng-giaø-phaït-thi- sa". Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho Bí-soâ Höõu vaø Ñòa, hoaëc coù nhöõng Bí-soâ

khaùc gioáng nhö vaäy. OÂm loøng saân haän töùc laø tình sanh phaån noä. Khoâng boû laø loøng saân khoâng döùt. Bí-soâ thanh tònh laø chæ cho Thaät-löïc-töû. Khoâng phaïm laø khoâng phaïm vieäc naøy. Khoâng caên cöù laø khoâng döïa treân thaáy nghe nghi. Phaïm Ba-la-thò-Ca-laø phaïm moät trong boán phaùp troïng. Vu baùng laø vieäc khoâng thaät. Muoán phaù tònh haïnh cuûa vò aáy laø muoán laøm toån hoïc xöù thanh tònh cuûa vò aáy. Thôøi gian sau laø thôøi khaùc sau khi vu baùng. Coù ngöôøi hoûi hay khoâng coù ngöôøi hoûi töùc laø sau khi huûy baùng roài sanh hoái haän khoâng ñöïi ngöôøi hoûi, vì bieát vieäc naøy laø khoâng caên cöù neân töï noùi ra. Baùng laø tranh caûi, coù boán loaïi: ñaáu traùnh, phi ngoân traùnh, phaïm traùnh vaø söï traùnh. Vì saân haän neân noùi nhö vaäy laø luùc noùi ra lôøi huûy baùng. Taêng-giaø-phaït-thi-sa nhö trong caùc giôùi tröôùc. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu vu baùng Bí-soâ thanh tònh coù möôøi vieäc thaønh phaïm vaø naêm vieäc khoâng phaïm. möôøi vieäc thaønh phaïm laø khoâng thaáy vieäc aáy, khoâng nghe, khoâng nghi lieàn khôûi töôûng hö doái thaät khoâng thaáy… maø voïng noùi laø coù thaáy… , khi noùi ra lôøi naøy phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa. Hoaëc nghe maø queân, nghi maø queân, khôûi hieåu bieát nhö vaäy, khôûi töôûng nhö vaäy noùi raèng: Toâi nghe nghi khoâng queân, khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng-giaø-phaït- thi-sa. Hoaëc nghe maø tin hay nghe khoâng tin maø noùi laø toâi thaáy; hoaëc nghe maø nghi hay nghe khoâng nghi hoaëc chæ töï mình nghi maø noùi laø toâi thaáy, khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa. Naêm vieäc khoâng thaønh phaïm laø ngöôøi kia khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi, hieåu bieát coù thaáy… , khôûi töôûng coù thaáy… neân noùi laø toâi thaáy… thì khoâng phaïm. Hoaëc nghe maø queân, nghi maø queân, nghi töôûng coù nghe maø noùi laø toâi nghe cuõng khoâng phaïm. Vu baùng ngöôøi thanh tònh coù möôøi vieäc thaønh phaïm vaø naêm vieäc khoâng thaønh phaïm, vu baùng ngöôøi thanh tònh tôi nhö khoâng thanh tònh cuõng gioáng nhö vaäy. Neáu vu baùng ngöôøi khoâng thanh tònh coù moätmoät vieäc thaønh phaïm vaø saùu vieäc khoâng phaïm. Möôøi moät vieäc thaønh phaïm laø khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi, hieåu bieát nhö vaäy, khôûi töôûng nhö vaäy, thaät khoâng thaáy… maø voïng noùi laø toâi thaáy… , khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng-giaø- phaït-thi-sa. Hoaëc thaáy maø queân hay nghe maø queân, nghi maø queân, hieåu bieát nhö vaäy, khoûi töôûng nhö vaäy maø noùi laø thaáy… khoâng queân, khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa. Hoaëc nghe maø tin hay nghe khoâng tin maø noùi laø toâi thaáy; hoaëc nghe maø nghi hay nghe khoâng nghi hoaëc chæ töï mình nghi maø noùi laø toâi thaáy, khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng-giaø-phaït-thi- sa. Saùu vieäc khoâng phaïm laø ngöôøi kia khoâng thaáy,

khoâng nghe, khoâng

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 14
200

nghi, hieåu bieát coù thaáy..., khôûi töôûng coù thaáy... neân noùi laø toâi thaáy... thì khoâng phaïm. Hoaëc thaáy maø queân hay nghe maø queân, nghi maø queân, hieåu bieát coù thaáy, khôûi töôûng coù thaáy maø noùi laø toâi thaáy... cuõng khoâng phaïm. Neáu vu baùng nguôøi tôi nhö thanh tònh coù moätmoät vieäc thaønh phaïm vaø saùu vieäc khoâng phaïm gioáng nhö vaäy. Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu coù nghi vì muoán tröø nghi neân baïch Phaät: "Theá Toân, cuï thoï Thaät-löïc-töû töøng laøm nghieäp gì, do nghieäp aáy chieâu caûm quaû dò thuïc sanh trong nhaø phuù quyù, nhieàu tieàn cuûa, thoï duïng ñaày ñuû, boû theá tuïc nöông theo Phaät xuaát gia, ñoaïn caùc phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn. Trong vieäc phaân phoái phoøng xaù ngoïa cuï Nhö Lai noùi laø baäc nhaát, taïi sao chöùng thaéng quaû nhö vaäy maø coøn bò huûy baùng?". Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Caùc thaày kheo laéng nghe, ta seõ noùi roõ nhaân duyeân cho caùc thaày nghe. Naøy caùc Bí-soâ, neáu töï ñaõ taïo nghieäp chaéc chaén khoâng phaûi boán ñaïi: Ñòa, Thuûy, Hoûa, Phong ôû ngoaøi giôùi maø quaû baùo ñöôïc thaønh thuïc; phaûi ôû ngay trong uaån xöù giôùi cuûa chính mình taïo ra nghieäp thieän aùc maø quaû baùo ñöôïc thaønh thuïc". Phaät lieàn noùi keä: "Giaû söû traêm ngaøn kieáp, Nghieäp ñaõ taïo khoâng maát, Khi nhaân duyeân hoäi ngoä, Trôû laïi töï thoï baùo". "Naøy caùc Bí-soâ, trong quaù khöù taïi moät tuï laïc noï coù moät ñaïi thöông chuû teân laø Ngö nhôn chuyeân chôû haøng hoùa, luùc ñoù muoán cuøng caùc thöông nhaân ra bieån tìm caàu chaâu baùu. Thôøi ñoù chöa coù Phaät ra ñôøi, chæ coù Thaùnh giaû Ñoäc giaùc hieän ôû theá gian laø phöôùc ñieàn thuø thaéng duy nhaát, thöôøng cöùu giuùp ngöôøi ngheøo khoå, thoï thöùc aên thoâ dôû vaø ngoïa cuï xaáu. Vò Ñoäc giaùc naøy thaùp tuøng theo ñoaøn thöông buoân ñeå du haønh trong nhaân gian, moät hoâm Thaùnh giaû nhaäp ñònh Hoûa quang coù moät ngöôøi giöõa ñeâm thöùc giaác tình côø troâng thaáy, saùng ra lieàn noùi vôùi thöông chuû: "Thöông chuû bieát chaêng, vò Bí-soâ naøy thaønh töïu thaùnh haïnh, giöõa ñeâm thöùc giaác tình côø troâng thaáy choã Thaùnh giaû nhö löûa tuï phoùng ra aùnh saùng lôùn". Thöông chuû nghe roài heát söùc tín kính lieàn ñeán ñaûnh leã Thaùnh giaû baïch raèng: "Thaùnh giaû tìm caàu thöùc aên, con muoán caàu phöôùc, xin Thaùnh giaû thoï con cuùng döôøng, thoï thöïc xong roài thaùp tuøng theo chuùng con cuøng ñi". Vò Ñoäc giaùc im laëng thoï thænh thöïc roài thaùp tuøng theo ñoaøn thöông buoân daàn daàn tôùi bieån, thöông chuû hoûi: "Thaùnh giaû, chuùng con muoán ra bieån tìm chaâu baùu, Thaùnh giaû coù ñi cuøng khoâng?". Vò Ñoäc giaùc ñaùp: "Caùc hieàn thuû vì vôï con... neân muoán ra bieån tìm chaâu baùu, toâi ñaâu coù vì caùi gì". Luùc ñoù thöông chuû doïn moät böûa aên cuùng döôøng vò Ñoäc giaùc

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 14
201

roài daâng cuùng moät xaáp dieäu ñieäp. Vò ñoäc giaùc vì thöông xoùt thöông chuû neân hieän thaàn thoâng maø khoâng noùi phaùp, nhö Nga vöông bay leân hö khoâng, thaân tuoân ra nöôùc löûa. Thöông chuû vöøa nhìn thaáy thaàn bieán lieàn hoài taâm nhö caáy ñaïi thoï bò ngaõ nhaøo, töø xa kính leã phaùt nguyeän: “Con thieát leã cuùng döôøng cho vò phöôùc ñieàn chôn thaät nhö vaäy, nguyeän vôùi ñaõ taïo naøy chieâu caûm quaû dò thuïc ñöôïc sanh trong nhaø phuù quyù, seõ ñöôïc oai ñöùc thuø thaéng nhö vaäy, seõ ñöôïc phuïng sö toái thaéng nhö vaäy”. Caùc Bí-soâ neân bieát, Ngö Nhôn thuôû aáy chính laø Thaät-löïc-töû, do cuùng döôøng vò Thaùnh Ñoäc giaùc phaùt ñaïi theä nguyeän neân nay ñöôïc sanh trong nhaø phuù quyù, thoï duïng ñaày ñuû, laïi ôû trong giaùo phaùp cuûa ta lìa tuïc xuaát gia, ñoaïn caùc phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn; Ta laø ñaïi sö toái thaéng trong traêm ngaøn caâu chi Ñoäc giaùc neân thöøa söï ta khoâng sanh nhaøm chaùn. Laïi nöõa caùc Bí-soâ, taïi sao Thaät-löïc-töû tuy chöùng quaû A-la-haùn maø vaãn coøn bò huûy baùng? Nay ta seõ noùi, caùc thaày kheùo laéng nghe: Trong quaù khöù taïi moät thoân noï coù moät ñaïi tröôûng giaû cöôùi moät ngöôøi con gaùi cuøng trong doøng toäc laøm vôï soáng raát haïnh phuùc, nhöng traûi qua nhieàu naêm maø vaãn khoâng coù con, vì theá tröôûng giaû thöôøng choáng tay vaøo maù vôùi daùng veû öu saàu nghó raèng: “Trong nhaø ta coù nhieàu cuûa baùu nhöng khoâng coù con keá thöøa, sau khi ta cheát taøi saûn naøy seû bò quan thu giöõ”. Ngöôøi vôï thaáy roài lieàn hoûi: “Vì sao chaøng laïi choáng tay vaøo maù daùng veû öu saàu nhö vaäy?”, ngöôøi choàng noùi: “Hieàn thuû, trong nhaø ta coù nhieàu cuûa baùu nhöng khoâng coù con keá thöøa, neáu ta qua ñôøi taøi saûn naøy seõ sung vaøo nhaø quan, laøm sao ta khoâng öu saàu?”, ngöôøi vôï noùi: “Cuõng laø do em khoâng sanh con, chaøng neân cöôùi thöù thieáp ñeå coù con keá thöøa gia nghieäp”, ngöôøi choáng noùi: “Hieàn thuû, neáu trong nhaø coù hai ngöôøi vôï thì cho ñeán moät chuùt nöôùc buùn ta cuõng khoâng ñöôïc uoáng, vì trong nhaø seõ thöông tranh caûi laêng xaêng”, ngöôøi vôï noùi: “Chaøng cöù tìm, neáu ngöôøi aáy cuøng trang löùa thì em seõ xem nhö laø em gaùi, neáu töông tôï con gaùi thì em seõ xem nhö con gaùi”. Luùc ñoù ôû moät thoân khaùc cuõng coù moät tröôûng giaû cöôùi vôï khoâng bao laâu sau thì sanh ñöôïc hai trai moät gaùi, thôøi gian sau caû hai vôï choàng tröôûng giaû naøy ñeàu qua ñôøi. Vò ñaïi tröôûng giaû ôû thoân kia vì tìm vôï neân ñeán choã hai ngöôøi anh hoûi cöôùi ngöôøi em gaùi laøm vôï, hai ngöôøi anh lieàn gaõ em gaùi cho tröôûng giaû. Thöôøng tình theá gian laø “Môùi chuoäng cuõ queân”, sau khi cöôùi theâm thöù thieáp tröôûng giaû naøy thöông yeâu thaân thieát ngöôøi thieáp naøy hôn khieán cho ngöôøi vôï chaùnh sanh taâm ñoá kî. Khoâng bao laâu sau ngöôøi vôï chaùnh boãng mang thai, vì ñoá kî vôùi ngöôøi thieáp neân thöôøng noùi vôùi choàng laø ngöôøi coù tình yù khaùc, nhöng ngöôøi choàng khoâng tin vaø cho laø ngöôøi vôï chaùnh coù aùc yù. Ñuû ngaøy thaùng, ngöôøi vôï

lôùn sanh moät trai, khi leân naêm tuoåi trí hueä ñaõ phaân minh, noùi ra lôøi gì ñeàu laø nhö thaät neân moïi ngöôøi ñeàu goïi laø “Thaät Ngöõ”. Luùc ñoù meï cuûa Thaät ngöõ suy nghó: “Ta tuy sanh con trai nhöng choàng ta vaãn aùi troïng ngöôøi thieáp,

nay ta phaûi laøm phöông tieän gì laøm cho hoï xa lìa", nghó roài lieàn noùi vôùi ngöôøi choàng: "Chaøng tuy aùi nieäm ngöôøi thieáp nhöng naøng ta khoâng giöõ trinh baïch vôùi chaøng", ngöôøi choàng khoâng tin vaãn cho laø ngöôøi vôï chaùnh coù aùc yù. Ngöôøi vôï bieát choàng khoâng tin neân laäp keá noùi vôùi con trai laø Thaät Ngöõ: "Con ñaâu bieát ñöôïc khoå taâm cuûa meï", Thaät Ngöõ noùi: "Con laøm sao bieát ñöôïc", ngöôøi meï noùi: "Con bieát chaêng, ñoù chính laø taät ñoá", Thaät Ngöõ noùi: "Ñieàu naøy khoâng toát", ngöôøi meï noùi: "Con phaûi laøm chöùng giuùp meï phôi baøy tieáng xaáu cuûa ngöôøi meï sau", Thaät Ngöõ hoûi: "Vieäc ñoù laø thaät hay hö?", ngöôøi meï noùi: "Laø hö", Thaät Ngöõ noùi: "Moïi ngöôøi ñeàu goïi con laø Thaät Ngöõ, laøm sao con coù theå noùi hö voïng theo yù cuûa meï?", ngöôøi meï noùi: "Meï mang thai con chín thaùng... vaäy maø con khoâng theå giuùp meï moät vieäc nhoû naøy sao? Meï laäp keá con laøm chöùng nhöng con khoâng caàn noùi, neáu cha con hoûi con chæ caàn gaät ñaàu laø ñöôïc". Thaät Ngöõ vì loøng hieáu thuaän khoâng muoán laøm traùi yù meï neân nhaän lôøi, vaøo moät thôøi khaùc meï cuûa Thaät Ngöõ noùi vôùi ngöôøi choàng: "Ngöôøi thieáp yeâu cuûa chaøng ñaõ cuøng ngöôøi nam khaùc laøm vieäc taø haïnh", ngöôøi choàng khoâng tin cho laø ngöôøi vôï chaùnh coù aùc yù, neân meï cuûa Thaät Ngöõ lieàn noùi: "Em khoâng coù aùc yù, neáu chaøng khoâng tin neân hoûi Thaät Ngöõ". Ngöôøi cha nghe roài suy nghó: "Moïi ngöôøi ñeàu goïi con ta laø Thaät Ngöõ, chaéc laø noù khoâng coù noùi doái ta". Luùc ñoù Thaät Ngöõ ñang vui ñuøa caùch choã ngöôøi cha khoâng xa, ngöôøi cha goïi ñeán boàng ñeå treân ñaàu goài roài hoûi con: "Con bieát meï khaùc cuûa con cuøng ngöôøi nam khaùc laøm haïnh xaáu phaûi khoâng?". Taùnh ngöôøi nöõ hö nguïy khoâng hoïc maø vaãn bieát neân meï cuûa Thaät Ngöõ laáy tay buïm mieäng con laïi noùi raèng: "Ngöôøi ñoù laø meï con, con khoâng caàn phaûi noùi, neáu laø söï thaäy thì con chæ neân gaät ñaàu". Thaät Ngöõ beøn gaät ñaàu, keå töø luùc aáy mieäng cuûa thaät Ngöõ bay ra muøi hoâi thoái, tieáng xaáu cuõng vang khaép xa gaàn ñoàn raèng: ñöùa beù aáy khoâng phaûi laø thaät ngöõ maø laø voïng ngöõ, vì ñaõ laøm chöùng vieäc hö cho baø meï khaùc cuûa mình. Caùi teân Thaät Ngöõ lieàn bò mai moät, ñöôïc thay theá baèng teân Voïng Ngöõ. Luùc ñoù ngöôøi cha nghe con trai noùi nhö vaäy roài lieàn baûo ngöôøi thöù thieáp: "Naøng ñaõ laøm haïnh xaáu khoâng neân ôû ñaây nöõa", noùi roài lieàn ñuoåi ra. Ngöôøi thöù thieáp bò ñuoåi lieàn trôû veà nhaø cuûa hai anh tröôùc kia, ngöôøi anh hoûi: "Taïi sao em trôû veà?", ngöôøi em gaùi noùi: "Em bò choàng ñuoåi ra, em khoâng coù toäi maø laïi gaùn cho em laø laøm haïnh xaáu", ngöôøi anh noùi: "Neáu em taø haïnh nhö vaäy thì cuõng khoâng neân ôû ñaây", ngöôøi em gaùi noùi:

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 14
203

"Em thaät khoâng coù taø haïnh, chæ vì Thaät Ngöõ laøm chöùng, noù laø Voïng Ngöõ khoâng phaûi Thaät Ngöõ", ngöôøi anh hoûi: "Laøm sao bieát ñöôïc laø voïng ngöõ?", ngöôøi em gaùi noùi: "Neáu khoâng tin anh ñi hoûi maáy ngöôøi gaàn ñoù thì bieát". Ngöôøi anh nghe roài lieàn aâm thaàm ñi hoûi maáy ngöôøi ôû gaàn ñoù, moïi ngöôøi ñeàu noùi laø ngöôøi thöù thieáp khoâng coù taø haïnh, ba anh em sau khi bieát roõ

söï thaät lieàn oâm loøng haän naõo. Thôøi gian sau coù moät vò Thaùnh giaû Ñoäc giaùc ñi khaát thöïc thöù lôùp ñeán nhaø cuûa ba anh em, hoï lieàn thænh vaøo nhaø cuùng döôøng. Thoï thöïc xong, ngöôøi em gaùi nhôù laïi vieäc bò huûy baùng tröôùc lieàn ñoái tröôùc vò Ñoäc giaùc phaùt nguyeän aùc raèng: “Gioáng nhö ngaøy nay ta bò ngöôi vu baùng, ñôøi sau cho duø ngöôi chöùng ñöôïc quaû A- la-haùn, ta cuõng seõ vu baùng laïi ngöôi chöù khoâng boû qua”. Ngöôøi anh hoûi ngöôøi em gaùi ñaõ phaùt nguyeän gì, ngöôøi em gaùi noùi roõ lôøi phaùt nguyeän cuûa mình cho hai anh nghe, hai ngöôøi anh nghe roài lieàn noùi: “Ñeán luùc ñoù hai anh seõ laøm chöùng vieäc vu baùng ñoù giuùp em”. Luùc ñoù Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Caùc thaày bieát chaêng, Thaät Ngöõ luùc aáy chính laø Thaät-löïc-töû ngaøy nay, baø meï khaùc cuûa thaät Ngöõ luùc aáy chính laø Bí-soâ ni Höõu Nöõ ngaøy nay, hai ngöôøi anh luùc aáy chính laø hai Bí-soââ Höõu vaø Ñòa. Thaät-löïc-töû do ngaøy xöa vu baùng baø meï khaùc cuûa mình neân traûi qua nhieàu ngaøn naêm thoï sanh trong Naïi-laïc-ca chòu khoå naáu ñoát, nghieäp dö taøn kia ôû trong naêm traêm ñôøi thöôøng bò huûy baùng, ngaøy nay tuy chöùng quaû A-la-haùn vaãn coøn bò vu baùng. Caùc thaày neân bieát, nghieäp thuaàn ñen thì ñöôïc quaû baùo thuaàn ñen, nghieäp thuaàn traéng thì ñöôïc quaû baùo thuaàn traéng, nghieäp ñen traéng xen laãn thì ñöôïc quaû baùo ñen traéng xen laãn. Caùc thaày neân xa lìa nghieäp thuaàn ñen vaø nghieäp ñen traéng xen laãn, neân sieâng tu nghieäp thuaàn traéng. Naøy caùc Bí-soâ, neân hoïc taäp nhö theá. Naøy caùc Bí-soâ, Thaät-löïc-töû tröôùc kia taïo nghieäp gì maø ôû trong soá ngöôøi phaân chia phoøng xaù ngoïa cuï laïi laø baäc nhaát? Caùc Bí-soâ laéng nghe: “Trong thôøi quaù khöù thuoäc Hieàn Kieáp naøy, luùc con ngöôøi soáng thoï hai vaïn tuoåi coù ñöùc Phaät Ca-dieáp-ba ra ñôøi, möôøi hieäu ñaày ñuû. Luùc ñoù Thaät-löïc-töû ñöôc Phaät giaùo hoùa lìa tuïc xuaát gia, troïn ñôøi sieâng tu phaïm haïnh nhöng chöa chöùng ñöôïc thaéng quaû, ñeán luùc maïng chung beøn phaùt nguyeän: “Toâi ôû trong giaùo phaùp toái thöôïng phöôùc ñieàn cuûa ñöùc Phaät Ca-dieáp-ba lìa tuïc xuaát gia nhöng vaãn chöa chöùng ñöôïc thaéng quaû. Nhö lôøi Phaät thoï kyù ôû ñôøi vò lai khi con ngöôøi tuoåi thoï giaûm xuoáng moät traêm tuoåi coù Ma- naïp-baïc-ca ra ñôøi thaønh Phaät, toâi ôû trong giaùo phaùp cuûa ñöùc Phaät naøy xuaát gia, ñoaïn caùc phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn, nhö OÂ-ba-ñaø-da cuûa toâi ôû trong haøng ñeä töû cuûa Phaät Ca-dieáp-ba phaân chia ngoïa cuï cho taêng laø baäc nhaát; toâi cuõng vaäy, ôû trong haøng ñeä töû cuûa Phaät Thích Ca Maâu

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 14
204

Ni voâ thöôïng Chaùnh giaùc ñôøi vò lai phaân chia ngoïa cuï cho taêng cuõng laø baäc nhaát”. Do nguyeän löïc naøy neân ôû trong giaùo phaùp cuûa ta, Thaät-löïc-töû laø ngöôøi phaân chia ngoïa cuï phoøng xaù cho taêng laø baäc nhaát trong haøng ñeä töû. Caùc Bí-soâ neân hoïc nhö theá”.

Hoïc Xöù Thöù Chín: MÖÔÏN CAÊN CÖÙ VU BAÙNG Phaät truï trong Truùc Laâm beân ao Yeát-lan-ñaïc-ca ôû thaønh Vöông Xaù, luùc ñoù Thaät-löïc-töû ñang ôû treân nuùi Thöùu Phong, caùch ñoù khoâng xa coù ao Thaïch Thieát, Thaät-löïc-töû ban ngaøy

thöôøng ñi daïo beân bôø ao naøy. Bí-soâ ni Lieân-hoa-saéc nhôø thieän tri thöùc laø cuï thoï Muïc-kieàn-lieân giaùo hoùa neân xuaát gia trong phaùp luaät kheùo giaûng noùi cuûa Nhö Lai, ñoaïn caùc phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn. Bí-soâ ni naøy thöôøng ñeán truùc Laâm cuùng döôøng Theá Toân vaø caùc Bí-soâ kyø tuùc toân ñöùc khaùc, ñaëc bieät ñoái vôùi Thaät-löïc-töû raát toân kính vì thaáy Thaät-löïc-töû khoâng ngaïi lao khoå, töø boû dieäu laïc ñaúng trì tòch tónh, nhö phaùp laøm ngöôøi Thoï söï phaân chia phoøng xaù ngoïa cuï cho Taêaéng ngaøy noï, Bí-soâ ni Lieân-hoa-saéc sau khi kính leã Theá Toân vaø caùc Ñaïi ñöùc taêng roài lieàn ñeán choã Thaät-löïc-töû kính leã vaø ngoài laïi nghe Thaät-löïc-töû thuyeát phaùp. Hai Bí-soâ Höõu vaø Ñòa voán cuøng vôùi Thaät-löïc-töû ñôøi tröôùc coù oaùn keát thaáy vieäc naøy roài muoán vu baùng Thaät-löïc-töû. Luùc ñoù hai vò naøy ñöôïc nhieàu y phaán taûo muoán tìm nôi giaët neân ñeán beân ao Thaïch Thieát ñeå giaët y. Khi ñeán beân ao troâng thaáy coù hai con nai ñang uoáng nöôùc, uoáng xong lieàn cuøng laøm haïnh baát tònh, haønh phaùp daâm duïc. Thaáy roài lieàn lieân töôûng tôùi Thaät-löïc-töû vaø Bí-soâ ni Lieân-hoa-saéc, Bí-soâ Höõu noùi vôùi Bí-soâ Ñòa: “Ñoù chính laø Thaät-löïc-töû ñang cuøng vôùi Bí-soâ ni Lieân-hoa-saéc laøm haïnh baát tònh, haønh phaùp daâm duïc, chuùng ta neân baùo cho caùc Bí-soâ bieát”. Bí-soâ Ñòa noùi: “Ni Höõu Nöõ em chuùng ta tröôùc ñaây vì chuùng ta maø bò Taêng taån xuaát, khoâng leõ anh muoán chuùng ta cuøng bò taån xuaát nöõa hay sao?”. Bí-soâ Höõu noùi: “Tröôùc ñaây laø doái noùi, baây giôø laø noùi thaät, em khoâng thaáy ñoù chính laø Thaät-löïc- töû ñang cuøng Bí-soâ ni Lieân-hoa-saéc laøm haïnh baát tònh, haønh phaùp daâm duïc hay sao?”. Bí-soâ Ñòa im laëng ñoàng tình, vì vaäy caû hai anh em Bí-soâ naøy cuøng ñeán baïch vôùi caùc Bí-soâ: “Trong theá gian naøy coøn ai laø ngöôøi ñaùng tin nöõa, chính hai anh em toâi taän maét troâng thaáy Thaät-löïc-töû cuøng Bí-soâ ni Lieân-hoa-saéc ñang laøm vieäc daâm duïc”. Caùc Bí-soâ nghe roài lieàn baûo hai Bí-soâ Höõu vaø Ñòa: “Hai thaày thaät muoán boû con ñöôøng ñeán nhôn thieân ñeå höôùng vaøo ba ñöôøng aùc hay sao?. Thaät-löïc-töû chöùng quaû A-la- haùn truï trong taùm giaûi thoaùt, ñaéc phaùp thöôïng nhôn hieän ñaïi thaàn thoâng,

hai thaày taïi sao laïi ñem phaàn vieäc khaùc cuûa phaùp Ba-la-thò-ca vu baùng cho Thaät-löïc-töû?”. Hai Bí-soâ Höõu vaø Ñòa noùi: “Ñoù khoâng phaûi laø loãi cuûa chuùng toâi, maø laø loãi cuûa con maét, neân moùc hai con maét naøy ra”. Caùc Bí-soâ noùi: “Nhö Theá Toân ñaõ daïy phaûi tìm hieåu kyõ caøng söï vieäc: Taïi sao thaáy, thaáy choã naøo, thaáy nhö theá naøo..., hai thaày vì vieäc gì ñeán ñoù thaáy ñöôïc?”. Caùc Bí-soâ sau khi xeùt hoûi kyõ caøng roài môùi bieát roõ söï thaät, caùc Bí-soââ thieåu duïc lieàn quôû traùch hai Bí-soâ Höõu vaø Ñòa: “Taïi sao hai thaáy bieát roõ Bí-soââ thanh tònh thaät khoâng coù phaïm maø laïi ñem phaàn vieäc khaùc cuûa phaùp Ba-la-thò-ca ñeå vu baùng?”. Caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm caùc Bí-soâ... gioáng nhö trong giôùi treân cho ñeán caâu: Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ oâm

loøng saân haän khoâng boû, coá yù ñem phaàn vieäc khaùc cuûa phaùp Ba-la-thò-ca vu baùng cho Bí-soâ thanh tònh, muoán phaù hoaïi haïnh thanh tònh cuûa vò aáy. Veà sau vaøo thôøi khaùc coù ngöôøi hoûi hay khoâng coù ngöôøi hoûi vì bieát ñaây laø phaàn vieäc khaùc, laáy moät chuùt töông tôï ñeå vu baùng. Bí-soâ kia vì saân haän neân noùi nhö theá thì phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa". Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho hai Bí-soâ Höõu vaø Ñòa, hoaëc caùc Bí-soâ khaùc gioáng nhö vaäy. OÂm loøng saân haän laø tröôùc coù phaãn haän khoâng xaû neân loøng saân haän khoâng döùt. Ñoái vôùi Bí-soâ thanh tònh khoâng phaïm laø Bí-soâ khoâng heà phaïm toäi tha thaéng. Vieäc phi phaàn khaùc: Khaùc laø chæ cho Nieát-baøn traùi vôùi sanh töû, nghóa laø boán phaùp Ba-la-thò-ca khoâng phaûi laø phaàn vieäc kia. Ba-la-thò-ca laø ôû trong boán phaùp naøy tuøy laáy moät vieäc vu baùng cho ngöôøi kia. Baùng laø söï vieäc vu khoáng. Phaù hoaïi tònh haïnh cuûa ngöôøi kia laø muoán laøm cho tònh haïnh cuûa vò kia khuyeát toån. Taêng-giaø-phaït-thi-sa nhö giôùi treân ñaõ giaûi. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu khi Bí-soâ thaáy Bí-soâ kia phaïm Ba-la-thò-ca, khôûi töôûng khoâng phaïm, hieåu bieát laø khoâng phaïm, khôûi nhaãn (chaáp nhaän) khoâng phaïm maø noùi laø thaáy Bí-soâ kia phaïm Ba-la-thò-ca, khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng-giaø- phaït-thi-sa. Neáu khi Bí-soâ thaáy Bí-soâ kia phaïm Ba-la-thò-ca, khôûi töôûng phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa, hieåu bieát nhö vaäy, chaáp nhaän nhö vaäy maø noùi laø thaáy Bí-soâ kia phaïm Ba-la-thò-ca, khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng-giaø-phaït- thi-sa. Neáu khi Bí-soâ thaáy Bí-soâ kia phaïm Ba-la-thò-ca, khôûi töôûng phaïm Ba-daät-ñeå-ca, hieåu bieát nhö theá, chaáp nhaän nhö theá maø noùi laø thaáy Bí-soâ

kia phaïm Ba-la-thò-ca, khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa. Neáu khi Bí-soâ thaáy Bí-soâ kia phaïm Ba-la-thò-ca, khôûi töôûng phaïm Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, hieåu bieát nhö theá, chaáp nhaän nhö theá maø noùi laø thaáy Bí-soâ kia phaïm Ba-la-thò-ca, khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng-giaø-phaït-thi- sa. Neáu khi Bí-soâ thaáy Bí-soâ kia phaïm Ba-la-thò-ca, khôûi töôûng phaïm Ñoät-saéc-ngaät-lyù-ña, hieåu bieát nhö vaäy, chaáp nhaän nhö vaäy maø noùi laø thaáy Bí-soâ kia phaïm Ba-la-thò-ca, khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng-giaø-phaït- thi-sa. Neáu khi Bí-soâ thaáy Bí-soâ kia phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa, khôûi töôûng khoâng phaïm, hieåu bieát khoâng phaïm, chaáp nhaän khoâng phaïm maø noùi laø thaáy Bí-soâ kia phaïm Ba-la-thò-ca, khi noùi lôøi naøy phaïm Taêng-giaø- phaït-thi-sa. Nhö vaäy cho ñeán thaáy phaïm Ñoät-saéc-ngaät-lyù-ña, moãi laàn noùi coù naêm caâu phaïm nhö treân. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø noùi ñuùng söï thaät, ngöôøi phaïm ban ñaàu, si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Möôøi: PHAÙ TAÊNG TRAÙI CAN Phaät truï trong Truùc Laâm caïnh ao Yeát-lan-ñaïc-ca ôû thaønh Vöông Xaù, vaøo naêm ñoù gaëp luùc maát muøa ñoùi keùm khaát thöïc khoù ñöôïc, cho neân caùc Bí-soâ ñaéc thaàn thoâng coù ngöôøi ñeán röøng Thieäm Boä ôû Nam-thieäm- boä-chaâu ñeå haùi quaû Thieäm Boä vôùi ñuû

saéc höông vò mang veà truù xöù, töï ñöôïc no ñuû vaø chia ñeàu cho caùc Bí-soâ; coù ngöôøi haùi traùi Taàn-la, hoaëc traùi Laâm-kieáp-taát-tha, Traùi-yeåm-ma-laïc-ca… ñem veà cuøng chia nhau aên; coù ngöôøi ñeán chaâu Ñoâng-tyø-ñeà-ha, coù ngöôøi ñeán chaâu Taây Cuø-ñaø-ni, coù ngöôøi ñeán Baéc cu loâ chaâu laáy luùa thôm töï nhieân mang veà cuøng chia nhau aên; coù ngöôøi leân coõi trôøi Töù Ñaïi vöông chuùng, hoaëc trôøi Tam Thaäp Tam laáy dieäu thöïc cuûa coõi trôøi mang veà cuøng chia nhau aên; coù ngöôøi ñeán caùc phöông khaùc nhöõng nôi truø phuù sung tuùc ñeå laáy thöùc aên ngon mang veà cuøng chia nhau aên. Luùc ñoù Ñeà-baø-ñaït-ña suy nghó: “Hieän nay gaëp luùc maát muøa ñoùi keùm khaát thöïc khoù ñöôïc, caùc Bí-soâ ñaéc thaàn thoâng ñeàu ñeán röøng Thieäm Boä… gioáng nhö ñoaïn vaên treân. Neáu ta ñaéc thaàn thoâng ta cuõng coù theå ñi ñöôïc nhö theá. Nhöng ai coù theå daïy ta phaùp thaàn thoâng, ta neân ñeán choã Theá Toân hoûi veà ñieàu naøy, Phaät daïy theá naøo ta phuïng trì theá naáy”. Nghó roài vaøo xeá chieàu Ñeà-baø-ñaït-ña töø tónh xöù ñöùng daäy ñi ñeán choã Theá Toân , ñaûnh leã Phaät roài ngoài moät beân baïch Phaät: “Theá Toân, xin haõy daïy cho con phaùp thaàn thoâng”. Luùc ñoù Theá Toân quaùn bieát Ñeà-baø- ñaït-ña muoán sanh nieäm taø aùc neân noùi raèng: “Thaày neân tònh Thi La tröôùc, keá sieâng tu Ñònh Hueä, sau môùi tu taäp thaàn thoâng”. Nghe Phaät noùi roài

Ñeà-baø-ñaït-ña lieàn nghó laø Theá Toân khoâng muoán daïy cho mình phaùp thaàn thoâng neân lui veà, sau ñoù ñeán choã A-nhaõ-kieàu-traàn-nhö baïch raèng: “Cuùi xin Thöôïng Toïa daïy cho toâi phaùp thaàn thoâng”. Cuï thoï A-nhaõ-kieàu-traàn- nhö lieàn quaùn taâm Phaät bieát ñöôïc do Phaät quaùn bieát Ñeà-baø-ñaït-ña muoán sanh nieäm taø aùc neân khoâng daïy thaàn thoâng cho Ñeà-baø-ñaït-ña, quaùn bieát roài lieàn noùi raèng: “Thaày neân quaùn nôi saéc, nhö lyù quaùn saùt roài ñaéc thaàn thoâng vaø caùc thaéng ñöùc; ñoái vôùi Thoï, töôûng, haønh, thöùc cuõng quaùn nhö vaäy”. Ñeà-baø-ñaït-ña nghe roài nghó laø A-nhaõ-kieàu-traàn-nhö khoâng muoán daïy cho mình neân boû ñi. Sau ño laàn löôït ñeán choã caùc vò thöôïng toïa nhö Maõ Thaéng, Baït-ñaø-la-baø-saùp-ba, Ñaïi danh Xöng, Vieân-maõn, Voâ-caáu, Ngöu-vöông-dieäu-tyù… taát caû laø naêm traêm vò thöôïng toïa ñeå xin hoïc phaùp thaàn thoâng, nhöng taát caû vò thöôïng toïa naøy ñeàu quaùn taâm Phaät bieát ñöôïc do phaät quaùn bieát Ñeà-baø-ñaït-ña muoán sanh nieäm taø aùc neân ñaõ khoâng daïy phaùp thaàn thoâng cho Ñeà-baø-ñaït-ña , quaùn bieát roài noùi raèng: “Thaày neân quaùn nôi saéc… cho ñeán quaùn Thoï, töôûng, haønh thöùc cuõng nhö vaäy”. Ñeà-baø-ñaït-ña nghe thaáy naêm traêm vò thöôïng toïa ñeàu noùi gioáng nhö nhau lieàn bieát laø khoâng muoán daïy phaùp thaàn thoâng cho mình lieàn suy nghó: “Khoâng leõ khoâng coøn ai daïy phaùp thaàn thoâng cho ta sao?”. Luùc ñoù Ñeà-baø-ñaït-ña lieàn nghó ñeán cuï thoï Thaäp Löïc Phaät Ca Nhieáp Ba ñang truï ôû Öng Quaät trong thaønh Vöông Xaù: “Thaäp Löïc Phaät Ca Nhieáp Ba taùnh khoâng doái nònh, noùi lôøi chôn thaät, laø OÂ-ba-ñaø-da cuûa A-nan-ñaø em ta, coù theå daïy ta phaùp thaàn thoâng”. Nghó roài lieàn ñi ñeán choã Thaäp Löïc Phaät Ca Nhieáp Ba

ñaûnh leã roài baïch raèng: “Cuùi xin Thöôïng toïa daïy cho toâi phaùp thaàn thoâng”. Cuï thoï Thaäp Löïc Phaät Ca Nhieáp Ba do khoâng quaùn taâm Phaät neân khoâng bieát Phaät khoâng daïy phaùp thaàn thoâng cho Ñeà-baø-ñaït-ña vì quaùn bieát Ñeà-baø-ñaït-ña muoán sanh nieäm taø aùc, neân lieàn daïy phaùp thaàn thoâng cho Ñeà-baø-ñaït-ña. Ñeà-baø-ñaït-ña nghe roài lieàn sieâng naêng tu taäp ñeán sau ñeâm nöông theo ñaïo theá tuïc maø chöùng ñöôïc Sô tónh löï, phaùt ra thaán thoâng, chuyeån moät thaønh nhieàu, chuyeån nhieàu thaønh moät, hoaëc hieän hoaëc aån, coù theå ñi xuyeân qua nuùi, ñaù, vaùch nhö ñi trong hö khoâng khoâng coù ngaên ngaïi; vaøo trong ñaát nhö ñi trong nöôùc, ñi treân maët nöôùc nhö ñi treân maët ñaát, ngoài kieát giaø trong hö khoâng nhö chim bay, hoaëc duøng tay sôø maët trôøi, maët traêng… Coù ñöôïc thaàn thoâng roài Ñeà-baø-ñaït-ña suy nghó: “Nay caùc Bí-soâ khaát thöïc khoù ñöôïc, ta tröôùc ñeán trong röøng Thieäm Boä haùi quaû thôm ngon ñeå aên roài chia cho caùc vò khaùc, keá ñeán caùc chaâu Ñoâng, Taây, Baéc, coõi trôøi Töù Ñaïi vöông chuùng, Tam thaäp tam vaø caùc nôi truø phuù khaùc laáy laáy thöùc aên cho mình vaø chia cho caùc vò khaùc”. Ñeà-baø-ñaït-ña laïi nghó: “Ta neân nghó caùch giaùo hoùa

vua nöôùc Ma-kieät-ñaø, neáu ngöôøi naøy ñöôïc giaùo hoùa roài ta coù theå thu phuïc nhieàu ngöôøi khoâng khoù. Thaùi töû Vò-sanh-oaùn sau khi vua cha qua ñôøi seõ laøm quoác vöông, coù ñaïi töï taïi, ta neân giaùo hoùa ngöôøi naøy tröôùc, sau môùi thu phuïc nhieàu ngöôøi khoâng khoù”. Nghó roài Ñeà-baø-ñaït-ña lieàn hoùa laøm thaân voi thöôïng dieäu töø cöûa sau cung Thaùi töû ñi vaøo roài ñi ra ôû cöûa tröôùc, laïi töø cöûa tröôùc ñi vaøo roài ñi ra ôû cöûa sau; hoaëc hoùa laøm ngöôøi ñang côûi ngöïa ra vaøo caùc cöûa gioáng nhö treân; hoaëc laøm Bí-soâå caïo boû raâu toùc, ñaép y Taêng-giaø-chi, tay mang baùt ra vaøo caùc cöûa nhö treân. Luùc ñoù Ñeà-baø-ñaït-ña hoùa laøm ñoàng töû trang söùc baèng caùc chuoãi anh laïc röïc rôõ ñeán oâm chaàm thaùi töû, thaùi töû Vò-sanh-oaùn bieát laø do Ñeà-baø-ñaït- ña hieän thaàn thoâng bieán hoùa neân oâm hoân ñoàng töû, nöôùc mieáng cuûa thaùi töû chaûy vaøo mieäng cuûa ñoàng töû. Do Ñeà-baø-ñaït-ña coù taâm tham caàu lôïi döôõng neân khieán thaùi töû khôûi taâm taø aùc cho laø ñöùc cuûa Ñeà-baø-ñaït-ña thuø thaéng hôn ñöùc Phaät neân chuyeån taâm tín kính vaø muoán cuùng döôøng Ñeà- baø-ñaït-ña. Keå töø ngaøy hoâm ñoù moãi ngaøy hai laàn saùng chieàu ñeàu duøng naêm traêm xe baùu ñeán choã Ñeà-baø-ñaït-ña kính leã, moãi böûa aên daâng cuùng naêm traêm choõ thöùc aên thöôïng dieäu cho Ñeà-baø-ñaït-ña vaø naêm traêm Bí- soâå tuøy thuaän Ñeà-baø-ñaït-ña. Luùc ñoù caùc Bí-soâ saùng sôùm vaøo thaønh khaát thöïc nghe bieát söï vieäc nhö treân neân sau khi khaát thöïc xong trôû veà boån xöù, aên xong röûa baùt, röûa tay chaân roài lieàn ñeán choã Phaät, ñaûnh leã Phaät roài ñem söï vieäc nghe bieát ñöôïc veà Ñeà-baø-ñaït-ña baïch Phaät, Phaät nghe roài lieàn baûo caùc Bí-soâ: “Caùc thaày ñöøng neân haâm moä vieäc Ñeà-baø-ñaït-ña thoï nhaän söï cuùng döôøng thöôïng dieäu ñoù, vì sao?, vì Ñeà-baø-ñaït-ña seõ bò söï cuùng döôøng thöôïng dieäu naøy gieát haïi, nhö caây chuoái troå buoàng, nhö caây

truùc Vó coù traùi, nhö con La mang thai ñeàu töï haïi thaân. Ñeà-baø-ñaït-ña cuõng nhö theá, thoï nhaän söï cuùng döôøng thöôïng dieäu cuûa ngöôøi aét töï haïi mình. Naøy caùc Bí-soâ, neáu khi Ñeà-baø-ñaït-ña ñöôïc lôïi döôõngthì ngöôøi ngu naøy coù theå ñeâm daøi thoï laõnh vieäc khoâng Lôïi-ích, khoå naõo. Cho neân caùc Bí-soâ chôù mong caàu danh vaên lôïi döôõng, neáu coù ñöôïc cuõng ñöøng sanh taâm tham ñaém". Theá Toân lieàn noùi keä: "Caây chuoái neáu keát buoàng, Caây Truùc Vó sanh traùi, Con La khi mang thai, Ñeàu trôû laïi haïi mình. Lôïi döôõng vaø danh vaên, Ngöôøi ngu môùi öa thích, Hay hoaïi caùc phaùp laønh, Nhö kieám chaët ñaàu ngöôøi".

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 14
209

Caùc Bí-soâ nghe Phaät daïy roài hoan hæ phuïng haønh. Luùc ñoù Ñeà-baø- ñaït-ña sau khi ñöôïc söï cung kính cuùng döôøng nhö vaäy roài lieàn khôûi nieäm taø aùc: "Theá Toân nay ñaõ giaø yeáu, neáu giaùo thoï cho boán chuùng Bí-soâ, Bí- soâ ni, OÂ-ba-saùch-ca, OÂ-ba-tö-ca raát nhoïc meät. Nay ñeán luùc neân giao phoù ñaïi chuùng cho ta, ta seõ giaùo thoï cho hoï vaø naém giöõ quyeàn haønh, Theá Toân neân ít lo nghó, thoï hieän phaùp laïc truï trong tòch tónh". Ñeà-baø-ñaït-ña vöøa sanh nieäm taø aùc naøy lieàn thoái maát thaàn thoâng, thaàn thoâng tuy thoái maát maø khoâng töï bieát. Luùc ñoù coù moät Bí-soâ ñeä töû cuûa Phaät teân laø Ca Caâu Ñaø töøng ôû beân Phaät sieâng tu tònh haïnh, hoïc boán phaïm truï, ñoái duïc tröø duïc neân sau khi maïng chung ñöôïc sanh leân coõi trôøi Phaïm. Ca Caâu Ñaø ôû trong Phaïm cung duøng Thieân nhaõn quaùn thaáy Ñeà-baø-ñaït-ña do khôûi nieäm taø aùc maø thoái maát thaàn thoâng lieàn aån thaân ôû Phaïm cung, nhö traùng só co duoãi caùnh tay hieän ñeán choã cuï thoï Muïc-kieàn-lieân ôû trong röøng Voâ UÙy treân nuùi Giang Ñoàn, ñaûnh leã roài baïch raèng: "Ñaïi ñöùc bieát chaêng, Ñeà-baø-ñaït-ña do tham lôïi döôõng ñaõ khôûi leân nieäm taø aùc… gioáng nhö ñoaïn vaên treân. Vöøa khôûi nieäm taø aùc naøy lieàn thoái maát thaàn thoâng. Laønh thay, ñaïi ñöùc Muïc-kieàn-lieân neân ñeán choã Phaät baïch roõ vieäc naøy". Cuï thoï Muïc-kieàn-lieân im laëng nhaän lôøi, Ca Caâu Ñaø bieát cuï thoï Muïc- kieàn-lieân ñaõ nhaän lôøi roài lieàn aån thaân trôû veà Phaïm cung. Sau khi Phaïm thieân Ca Caâu Ñaø ñi roài, cuï thoï Muïc-kieàn-lieân lieàn nhaäp Thaéng ñònh, nhö traùng só co duoãi caùnh tay aån thaân ôû röøng Voâ UÙy hieän ñeán Truùc Laâm, choã Theá Toân ñang ôû, ñaûnh leã Phaät roài ngoài moät beân ñem lôøi cuûa Phaïm thieân Ca Caâu Ñaø vöøa noùi baïch Phaät, Phaät nghe roài noùi raèng: "Thaày ñôïi Phaïm thieân Ca Caâu Ñaø ñeán noùi môùi bieát Ñeà-baø-ñaït-ña coù nieäm taø aùc hay sao?". Muïc Lieân baïch Phaät: "Theá Toân con ñaõ bieát, tröôùc khi Phaïm thieân Ca Caâu Ñaø ñeán noùi". Luùc ñoù Ñeà-baø-ñaït-ña cuøng boán Bí-soââ beø ñaûng ñi ñeán choã Phaät: Moät laø Coâ Ca Leâ Ca, hai laø Khieân-ñoà-ñaït-phieâu, ba laø Yeát Tra Moâ Laïc Ca Ñeå Saùi, boán laø Tam-moät-ñaït-la-ñaït-ña. Phaät töø xa troâng thaày lieàn baûo Muïc Lieân: "Thieân Thoï saép ñeán, ngöôøi ngu si naøy ñích thaân ñeán tröôùc ta khoaùc laùc, thaày neân kheùo hoä lôøi noùi". Cuï thoï Muïc-kieàn-lieân lieàn ñaûnh leã Phaät roài nhaäp ñònh, nhö traùng só co duoãi caùnh tay, aån thaân trôû veà röøng Voâ UÙy. Luùc ñoù Thieân Thoï Ñeà Baø ñeán ñaûnh leã Phaät roài baïch raèng:

“Theá Toân nay ñaõ giaø yeáu, giaùo thoï cho boán chuùng Bí-soâ, Bí-soâ ni, OÂ-ba-saùch-ca, OÂ-ba-tö-ca raát nhoïc meät. Theá Toân neân giao phoù ñaïi chuùng cho con, con seõ giaùo thoï hoï, con seõ naém giöõ quyeàn haønh. Theá Toân neân ít lo nghó, thoï hieän phaùp laïc truï trong tòch tónh”. Theá Toân noùi: “Ñaïi trí nhö Xaù-lôïi-töû, Muïc-kieàn-lieân ta coøn khoâng phoù chuùc Bí-soâ taêng giaø cho hoï, huoáng chi thaày laø ngöôøi ngu si nuoát ñaøm daõi cuûa

ngöôøi khaùc”. Thieân Thoï nghe roài lieàn suy nghó: “Theá Toân khen ngôïi Xaù-lôïi-töû, Muïc- kieàn-lieân maø goïi ta laø ngöôøi ngu si nuoát ñaøm daõi cuûa ngöôøi khaùc…”. Töø luùc naøy Thieân Thoï baét ñaàu khôûi taâm saùt haïi, khôûi yù baát nhaãn ñoái vôùi Theá Toân. Ñeà-baø-ñaït-ña lieàn ngaác ñaàu leân ba laàn nhìn Phaät roài boû ñi. Theá Toân thaáy Thieân Thoï Ñeà Baø ñaõ ñi lieàn baûo A-nan- ñaø luùc ñoù ñang ñöùng quaït haàu ôû phía sau Phaät: “Naøy A-nan-ñaø, thaày ñeán Truùc Laâm caïnh ao Yeát-lan-ñaïc-ca thoâng baùo cho caùc Bí-soâ ñeán taäp hoïp trong nhaø thöôøng aên”. Cuï thoï A- nan-ñaø vaâng lôøi ñeán Truùc Laâm thoâng baùo roài trôû veà baïch Phaät: “Theá Toân, xung quanh Truùc Laâm nôi naøo coù Bí-soâ con ñeàu ñaõ thoâng baùo ñeán nhaø thöôøng aên taäp hoïp, xin Phaät bieát thôøi”.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.